

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 17. september 2019

JOURNAL NR.
RA-2019-2100105-1

SAGSBEHANDLER: RJE/

Anvendelse af varetægtsfængsling i isolation 2018

Jeg sender herved Rigsadvokatens redegørelse om anvendelse af varetægtsfængslinger i isolation i 2018. Redegørelsen bygger på politikredsenes indberetninger om isolationsfængslinger afsluttet i 2018 og Justitsministeriets Forskningskontors bearbejdning af dette materiale.

Det fremgår heraf, at niveauet for anvendelse af varetægtsfængsling i isolation i 2018 stort set har tilsvaret niveauet i 2017.

- I 2018 blev der i alt foretaget 14 varetægtsfængslinger i isolation. I 2017 var antallet 17.
- Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne i 2018 var 14 dage, hvor den i 2017 var 11 dage.
- Ingen isolationsfængslinger i 2018 varede mere end 4 uger. I 2017 varede ingen mere end 8 uger.
- Isolationsfængslingerne udgjorde i 2018 0,3 pct. af det samlede antal varetægtsfængslinger. I 2017 var andelen 0,4 pct.
- Københavns Politi havde de fleste varetægtsfængslinger i isolation (8). De øvrige 6 varetægtsfængslinger i isolation var i Midt- og Vestsjællands Politi (2), Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi (1), Fyns Politi (1), Østjylland Politi (1) samt Midt- og Vestjyllands Politi (1).

- Størstedelen af isolationsfængslingerne i 2018 angik - ligesom 2017 - sager vedrørende manddrab, narkotikakriminalitet og våben/eksplosivstoffer.
- Ingen personer under 18 år var i 2018 varetægtsfængslet i isolation. Det skete i ét tilfælde i 2017.

Der henvises i øvrigt til bilaget "Statistik om isolationsfængsling 2018", der indeholder tabeller med nærmere data og beskrivelse af anvendelsen af varetægtsfængslinger med isolation i 2018. Til sammenligning er endvidere medtaget oplysninger for årene 2001-2017. Endvidere henvises til bilag B-D.

Jeg finder det positivt, at det også i 2018 kun har været nødvendigt at gøre brug varetægtsfængsling i isolation i få tilfælde.

Jeg skal dog mere generelt bemærke, at anvendelsen af varetægtsfængslinger i isolation vil kunne bero på en række forskellige faktorer med hensyn til udviklingen i og bekæmpelsen af kriminalitet. Udviklingen i antallet af varetægtsfængslinger i isolation kan derfor ikke vurderes isoleret og heller ikke i sig selv ses som et udtryk for en ændret anvendelse af isolationsfængsling. Således vil f.eks. et fald i kriminalitetstyper, hvor efterforskningen kan nødvendiggøre isolationsfængsling, naturligt kunne indebære et fald i anvendelsen af isolationsfængsling. Tilsvarende vil prioritering af en særlig politimæssig indsats på bestemte sagsområder, f.eks. over for grovere bandekriminalitet (vold/drab, våben mv.), naturligt kunne påvirke udviklingen i antallet af varetægtsfængslinger i isolation, ligesom den samlede prioritering af politiets ressourcer vil kunne påvirke antallet af isolationsfængslinger.

Det relativt begrænsede antal sager, hvor isolationsfængsling anvendes, indebærer samtidig, at blot enkelte større sager med et antal sigtede, der varetægtsfængsles i isolation, vil kunne have en mærkbar betydning for udviklingen i det samlede antal isolationsfængslinger på landsplan og eventuelt for den gennemsnitlige varighed.

Da anvendelsen af isolationsfængslinger beror på de helt konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den sigtedes forhold, vil det også af den grund kun i begrænset omfang være muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Som det fremgår af mine tidligere redegørelser, føres der løbende tilsyn og kontrol med anvendelse af varetægtsfængslinger i isolation.

Som en del af den generelle kvalitets- og legalitetskontrol i anklagemyndigheden skal politikredsene sende deres kvartalsvise statistiske udtræk om afsluttede isolationsfængslinger til den regionale statsadvokat, således at de to regionale statsadvokater kan inddrage dem i det almindelige tilsyn med politikredsene.

De regionale statsadvokater redegør på møder med Rigsadvokaten som led i kvalitets- og legalitetssikringen af straffesagsbehandlingen i politikredsene i relevant omfang for udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger, baggrunden herfor samt tiltag til at begrænse omfanget, ligesom statsadvokaterne skal forholde sig til eventuelle lokale og regionale forskelle i antallet og andelen af varetægtsfængslinger i isolation.

Jeg følger fortsat på baggrund af statsadvokaternes tilsyn og i forbindelse med de konkrete sager, der forelægges for Rigsadvokaten med henblik på eventuel forlængelse af isolationsfængsling ud over 8 uger, nøje udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Datagrundlag

Justitsministeriet tilkendegav i forarbejderne til lov nr. 428 af 31. maj 2000 om ændring af retsplejeloven og straffeloven (varetægtsfængsling i isolation mv.), at man løbende ville følge udviklingen i antallet og varigheden af varetægtsfængslinger i isolation. Dette blev gentaget i forarbejderne til lov nr. 1561 af 20. december 2006 om ændring af retsplejeloven (varetægtsfængsling i isolation).

På den baggrund iværksatte Rigsadvokaten i 2001 en ordning, hvor politikredsene blev pålagt at indberette en række oplysninger om afsluttede isolationsfængslinger, jf. nu afsnittet i Rigsadvokatmeddelelsen om varetægtsfængsling i isolation. Indberetningerne har siden dannet baggrund for Rigsadvokatens årlige redegørelse til Justitsministeriet om anvendelsen af varetægtsfængslinger i isolation.

Redegørelsen er udformet efter de retningslinjer, der efter drøftelser med Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigspolitiet samt efter forelæggelse for Strafferetsplejeudvalget har været gældende for mine tidligere redegørelser om anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation.

Redegørelsen er baseret på analyser, som Justitsministeriets Forskningskontor har gennemført på grundlag af politikredsenes kvartalsvise indberetninger til de regionale statsadvokater om oplysninger om afsluttede isolationsfængslinger samt oplysninger om påbegyndte varetægtsfængslinger trukket fra politiets sagsstyrings- og journalsystem (POLSAS), jf. bilaget "Statistik om isolationsfængsling 2018".

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at opgørelser baseret på dataudtræk fra POLSAS indeholder dynamiske data, og efterfølgende opdateringer i systemet vil således kunne have betydning for opgørelsen, herunder opgørelser fra tidligere år. Efterfølgende opdateringer kan f.eks. skyldes rettelse af indtastningsfejl, indtastning af senere kommende eller eventuelt forsinkede opdateringer eller justering af datatræk til Qlikview. Endvidere er data trukket fra POLSAS forbundet med en vis datausikkerhed som følge af politikredsens manglende eller urigtige registreringer af oplysninger i systemet. Rigsadvokaten arbejder løbende sammen med Rigspolitiet og politikredsene på at sikre pålideligheden i POLSAS og på at korrigere manglende eller urigtige data. Opgørelsen over anvendelsen af varetægtsfængsling i isolation må således læses med det nævnte forbehold.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat